

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 59.797/1/V
van 29 augustus 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting, wat betreft de vrijwillige bedrijfsverplaatsing en de vrijwillige bedrijfsreconversie’

Op 13 juli 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 29 augustus 2016,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting, wat betreft de vrijwillige bedrijfsverplaatsing en de vrijwillige bedrijfsreconversie’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 18 augustus 2016. De kamer was samengesteld uit Jan SMETS, staatsraad, voorzitter, Pierre LEFRANC en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 augustus 2016.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen in het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 ‘betreffende de landinrichting’ (hierna: landinrichtingsbesluit). Het betreft voornamelijk een wijziging van de berekening van de vergoedingen voor vrijwillige bedrijfsverplaatsingen en vrijwillige bedrijfsreconversie voor landbouwbedrijven die meer dan of gelijk aan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat die zich binnen een Habitatrichtlijngebied bevindt.

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 2.1.74, eerste lid, van het decreet van 28 maart 2014 ‘betreffende de landinrichting’.

VORMVEREISTEN

4.1. De gemachtigde ambtenaar verschaftte over de verenigbaarheid van het ontwerp met de Europese staatssteunregeling onder meer de volgende toelichting:

“Er wordt gevolg gegeven aan alle noodzakelijke voorwaarden uit de landbouwwijstellingsverordening 702/2014. Het lijkt ons geen vereiste dat alle voorwaarden uit de landbouwwijstellingsverordening 702/2014 expliciet worden opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting. De steunmaatregelen ikv de vrijwillige bedrijfsverplaatsing en vrijwillig bedrijfsreconversie werden bij de Europese Commissie (EC) aangemeld krachtens de landbouwwijstellingsverordening en werden door de EC op haar website gepubliceerd. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting verwijst bij de vrijwillige bedrijfsverplaatsing en de vrijwillige bedrijfsreconversie tevens naar de communautaire regelgeving”.

4.2. Uit het aan de Raad van State bezorgde dossier kan worden opgemaakt dat de steller van het ontwerp zich wat betreft de thans voorliggende steunmaatregelen wenst te beroepen op de vrijstellingen van de aanmeldingsverplichting bedoeld in artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU), die worden verleend bij de bepalingen van verordening (EU) Nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard’ (hierna: Landbouwwijstellingsverordening), inzonderheid bij de artikelen 14 en 16 van die verordening.

Het Landinrichtingsbesluit verwijst naar de uniale regeling voor de vrijstelling van de aanmeldingsverplichting in het kader van de staatssteunregeling. Deze verwijzingen hebben evenwel een beperkt toepassingsgebied en zijn vrij vaag.

Zo bepaalt artikel 2.1.4.3, § 1, tweede lid, van het Landinrichtingsbesluit voor wat betreft de maximale bedragen voor de vergoeding voor vrijwillige bedrijfsverplaatsing dat deze “voldoen aan de uniale regeling voor de vrijstelling van de aanmeldingsverplichting in het kader van de staatssteunregeling voor de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen in het algemeen belang.” Artikel 2.1.4.9, § 1, tweede lid, van het Landinrichtingsbesluit bepaalt dan weer het volgende: “De maximale bedragen voor de vergoeding voor vrijwillige bedrijfsreconversie voldoen aan de communautaire regelgeving voor de vrijwillige bedrijfsreconversie.”

4.3. Artikel 9, lid 5, van de Landbouwwijstellingsverordening bepaalt evenwel dat de tekst van een steunregeling die krachtens de verordening is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting bedoeld in artikel 108, lid 3, van het VWEU “een uitdrukkelijke verwijzing naar deze verordening [omvat], met vermelding van de titel ervan en de vindplaats in het Publicatieblad van de Europese Unie, en naar de specifieke bepalingen van hoofdstuk III die op dat besluit betrekking hebben, of, indien van toepassing, naar de nationale wet die waarborgt dat de toepasselijke bepalingen van deze verordening worden nageleefd.”

Indien de steller van het ontwerp gebruik wenst te maken van een vrijstelling van de in artikel 108, lid 3, van het VWEU bedoelde aanmeldingsverplichting, die bij de Landbouwwijstellingsverordening wordt verleend, dan wordt hij voor de keuze gesteld om ofwel alle vereisten ervan in de interne regelgeving over te nemen, dan wel in het ontwerp uitdrukkelijk te verwijzen naar de Landbouwwijstellingsverordening “met vermelding van de titel ervan en de vindplaats in het Publicatieblad van de Europese Unie, en naar de specifieke bepalingen van hoofdstuk III die op dat besluit betrekking hebben”.

4.4. De bij het te nemen besluit gewijzigde steunregelingen zullen bovendien opnieuw ter kennis moeten worden gebracht van de Europese Commissie overeenkomstig artikel 9, lid 1, van de Landbouwwijstellingsverordening uiterlijk tien werkdagen vóór de datum van inwerkingtreding ervan.

4.5. Indien de steunregeling of een individuele steunverlening niet aan alle voorwaarden van de Landbouwwijstellingsverordening zou blijken te voldoen, dan zal deze vooralsnog aan de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het VWEU moeten worden aangemeld.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, wenst er in dit verband op te wijzen dat maatregelen die als staatssteun kunnen worden gekwalificeerd, niet ten uitvoer mogen worden gelegd zolang de aanmeldingsprocedure niet tot een eindbeslissing heeft geleid (artikel 108, lid 3, VWEU). Het miskennen van de aanmeldingsverplichting heeft overigens de onwettigheid van de betrokken staatssteun tot gevolg, zelfs al zou die *in se* verenigbaar met het unierecht kunnen worden

verklaard, alsook, in beginsel, de verplichting tot terugvordering van de onrechtmatig toegekende steun.¹

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5. In artikel 2 van het ontwerp moet telkens “artikel 2.1.4.5, § 3, vierde lid” worden vervangen door “artikel 2.1.4.5, § 4, vierde lid”.

Artikel 3

6. In het ontworpen artikel 2.1.4.5, § 4, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 moeten de woorden “de groep van” worden geschrapt.

7. De term “kritische depositiewaarde van een habitat” in het ontworpen artikel 2.1.4.5, § 4, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 moet nader worden gedefinieerd.

8. De vraag rijst of in het ontworpen artikel 2.1.4.5, § 4, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 niet tevens moet worden verwezen naar habitats die zich binnen een “Vogelrichtlijngebied” bevinden, en of niet tevens moet worden verwezen naar de kritische depositiewaarde van een in de tekst te verduidelijken “doelhabitat of zoekzone”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Jan SMETS

¹ Zie bijv. HvJ 8 december 2011, C-275/10, *Residex Capital IV CV*.